

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	2 juli 2024	n.v.t.

Onderwerp

Vaststelling openstellingsbesluiten subsidie soortenmanagementplannen en alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen Zuid-Holland 2024

Advies

1. Vast te stellen het Openstellingsbesluit subsidie soortenmanagementplannen Zuid-Holland 2024 met een deelplafond van € 6.173.512 voor de periode 15 juli 2024 tot en met 31 december 2024;
2. Vast te stellen het Openstellingsbesluit subsidie alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen Zuid-Holland 2024 met een deelplafond van € 1.000.000 voor de periode 15 juli 2024 tot en met 31 december 2024;
3. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten waarmee Provinciale Staten worden geïnformeerd over het Openstellingsbesluit subsidie soortenmanagementplannen Zuid-Holland 2024 met een deelplafond van € 6.173.512,-- en het Openstellingsbesluit subsidie alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen Zuid-Holland 2024 met een deelplafond van € 1.000.000,--;
4. Te bepalen dat het Openstellingsbesluit subsidie soortenmanagementplannen Zuid-Holland 2024 en het Openstellingsbesluit subsidie alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen Zuid-Holland 2024 worden gepubliceerd in het Provinciaal blad na vaststelling van het subsidieplafond door Provinciale Staten als onderdeel van de voorjaarsnota 2024;
5. Vast te stellen de publiekssamenvatting van het Openstellingsbesluit subsidie soortenmanagementplannen Zuid-Holland 2024 met een deelplafond van € 6.173.512,-- en het Openstellingsbesluit subsidie alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen Zuid-Holland 2024 met een deelplafond van € 1.000.000,--.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies.

Bijlagen

1. Openstellingsbesluit Subsidieregeling groen; soortenmanagementplannen Zuid-Holland 2024;
2. Openstellingsbesluit Subsidieregeling groen; alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen Zuid-Holland 2024;
3. GS-brief aan PS: Vaststelling openstellingsbesluiten subsidie soortenmanagementplannen en alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen Zuid-Holland 2024.

1 Toelichting voor het College

Met de GS-brief die is toegevoegd in de bijlage, worden Provinciale Staten geïnformeerd over twee openstellingsbesluiten onder de Subsidieregeling groen (Srg). Het gaat om het Openstellingsbesluit soortenmanagementplannen Zuid-Holland 2024 en het Openstellingsbesluit alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen Zuid-Holland 2024. Met deze openstellingsbesluiten stelt de provincie geld beschikbaar aan gemeenten voor het opstellen van soortenmanagementplannen en het realiseren van kraam- en winterverblijven voor vleermuizen.

Openstellingsbesluit soortenmanagementplannen Zuid-Holland 2024

Binnen de provincie Zuid-Holland ligt een zeer omvangrijke verduurzamingsopgave. Bij gebiedsontwikkelingen, woningbouw, renovatie en verduurzaming krijgen initiatiefnemers vaak te maken met beschermde diersoorten. Een initiatiefnemer moet een omgevingsvergunning voor flora en fauna activiteiten aanvragen op het moment dat er negatieve effecten kunnen ontstaan op de aanwezige beschermde diersoorten, bijvoorbeeld bij het isoleren van gebouwen. Om natuurvriendelijk isoleren te stimuleren heeft de provincie een specifieke uitkering gekregen van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), de [SPUK regeling natuurinclusief isoleren](#). Onderdeel van deze SPUK zijn specifiek aangewezen middelen voor gemeenten ten behoeve van soortenmanagementplannen (SMP's) en alternatieve verblijfplaatsen.

Provinciale Staten hebben op 8 maart 2023 het soortenbeleid vastgesteld. Hierin staat dat de provincie de ambitie heeft om met SMP's te willen werken en dat de provincie goedkeuring verleent aan SMP's. Daarnaast heeft GS op 26 maart 2024 ingestemd met de afspraken rondom natuurvriendelijk isoleren, de SMP-systematiek is hier onderdeel van. Met een SMP kan een gebiedsgerichte omgevingsvergunning voor flora en fauna activiteiten worden aangevraagd die voor 5 jaar geldig is met mogelijke verlenging van 5 jaar. Een SMP zorgt voor structurele borging en vooruitgang van beschermde diersoorten én biedt tegelijkertijd ruimte voor doorgang van ruimtelijke ontwikkelingen. Met het openstellingsbesluit worden de middelen uit de SPUK beschikbaar gemaakt voor gemeenten onder de Subsidieregeling groen Zuid-Holland 2016. Een gemeente kan deze subsidie aanvragen voor het voorbereiden, opstellen, implementeren of monitoren van een soortenmanagementplan.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	:	€ 6.173.512,--
Programma	:	Ambitie 5 - Versterken natuur in Zuid-Holland
Financiële risico's	:	Er zijn geen financiële risico's. De provincie heeft een specifieke uitkering ontvangen ter dekking van de uitgaven. De provincie gaat pas verplichtingen aan bij subsidieverlening.

Juridisch kader

Het Openstellingsbesluit Subsidieregeling groen soortenmanagementplannen Zuid-Holland 2024 is opgesteld als uitwerking van de SPUK-regeling versnelling natuurinclusief isoleren, waarmee de Rijksoverheid voor specifiek aangewezen activiteiten gelden ter beschikking stelt. Samen met de Subsidieregeling groen Zuid-Holland 2016, de Algemene subsidieverordening Zuid-Holland 2013 en de Algemene wet bestuursrecht vormen de genoemde regelingen het juridisch kader voor subsidiebeschikkingen. Op grond van artikel 5 van de Algemene subsidieverordening Zuid-Holland 2013 zijn Gedeputeerde Staten bevoegd om een door Provinciale Staten vastgesteld subsidieplafond

onder te verdelen in deelplafonds. Het openstellingsbesluit treedt in werking na publicatie in het provinciaal blad.

Risicoprofiel

Voor deze openstelling is een risicoanalyse uitgevoerd om misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O-beleid) te voorkomen. Deze risicoanalyse is bepalend voor het aantal steekproefsgewijze controles, die zullen worden uitgevoerd nadat de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht. Hierbij wordt uitgegaan van de drie standaardarrangementen voor verlening en vaststelling van subsidies, waarbij de hoogte van het subsidiebedrag het arrangement bepaalt, te weten:

Arrangement	Hoogte subsidiebedrag	
1	Tot € 25.000,--	ambtshalve vaststellen of desgevraagd verantwoording over de prestatie
2	Vanaf € 25.000,-- tot € 125.000,--	verantwoording over de prestaties
3	Vanaf € 125.000,--	verantwoording over kosten en prestaties

De arrangementen onderscheiden zich van elkaar door de voorwaarden en verplichtingen die worden gesteld aan de uitvoering en verantwoording van de subsidie. Hoe lager het subsidiebedrag, hoe minder verantwoordingseisen er worden gesteld en hoe eenvoudiger de uitvoering is.

Deze openstelling valt onder arrangementen 2 en 3 en heeft een laag profiel. Om dit risicoprofiel beheersbaar en aanvaardbaar te maken, is het aantal uit te voeren steekproeven direct gekoppeld aan dit risicoprofiel. Nadere beheersmaatregelen zijn op dit moment niet mogelijk, anders dan het algemene Sanctiebeleid dat is ingevoerd en dat onderdeel uitmaakt van hiervoor genoemd M&O-beleid. Het risicoprofiel wordt dan ook geaccepteerd om uitvoering te geven aan het beleid door middel van deze openstelling.

Openstellingsbesluit alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen Zuid-Holland 2024

Binnen de specifieke uitkering van BZK heeft de provincie ook geld beschikbaar gekregen bedoeld voor gemeenten om alternatieve verblijfplaatsen voor vleermuizen te realiseren. Met het openstellingsbesluit worden de middelen uit de SPUK regeling natuurvriendelijk isoleren beschikbaar gemaakt voor gemeenten onder de subsidieregeling Groen. Een gemeente kan deze subsidie aanvragen voor het realiseren van om kraam- en winterverblijven voor vleermuizen te realiseren. Deze alternatieve (massa)verblijfplaatsen zijn belangrijk voor het voortbestaan van verschillende soorten die door de wet beschermd zijn. Het realiseren van alternatieve verblijfplaatsen maakt deel uit van de landelijke aanpak natuurvriendelijk isoleren.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW : € 1.000.000,--
 Programma : Ambitie 5 - Versterken natuur in Zuid-Holland
 Financiële risico's : Er zijn geen financiële risico's. De provincie heeft een specifieke uitkering ontvangen ter dekking van de uitgaven. De provincie gaat pas verplichtingen aan bij subsidieverlening.

Juridisch kader

Het Openstellingsbesluit Subsidieregeling groen soortenmanagementplannen Zuid-Holland 2024 is opgesteld als uitwerking van de Regeling specifieke uitkering versnelling natuurinclusief isoleren, waarmee de Rijksoverheid voor specifiek aangewezen activiteiten gelden ter beschikking stelt. Samen met de Subsidieregeling groen Zuid-Holland 2016, de Algemene subsidieverordening Zuid-Holland 2013 en de Algemene wet bestuursrecht vormen de genoemde regelingen het juridisch kader voor subsidiebeschikkingen. Op grond van artikel 5 van de Algemene subsidieverordening Zuid-Holland 2013 zijn Gedeputeerde Staten bevoegd om een door Provinciale Staten vastgesteld subsidieplafond onder te verdelen in deelplafonds. Het openstellingsbesluit treedt in werking na publicatie in het provinciaal blad.

Risicoprofiel

Voor deze openstelling is een risicoanalyse uitgevoerd om misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O-beleid) te voorkomen. Deze risicoanalyse is bepalend voor het aantal steekproefsgewijze controles, die zullen worden uitgevoerd nadat de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht. Hierbij wordt uitgegaan van de drie standaardarrangementen voor verlening en vaststelling van subsidies, waarbij de hoogte van het subsidiebedrag het arrangement bepaalt, te weten:

Arrangement	Hoogte subsidiebedrag	
1	Tot € 25.000,--	ambtshalve vaststellen of desgevraagd verantwoording over de prestatie
2	Vanaf € 25.000,-- tot € 125.000,--	verantwoording over de prestaties
3	Vanaf € 125.000,--	verantwoording over kosten en prestaties

De arrangementen onderscheiden zich van elkaar door de voorwaarden en verplichtingen die worden gesteld aan de uitvoering en verantwoording van de subsidie. Hoe lager het subsidiebedrag, hoe minder verantwoordingseisen er worden gesteld en hoe eenvoudiger de uitvoering is.

Deze openstelling valt onder arrangementen 1 en 2 en het risicoprofiel is laag. Om dit risicoprofiel beheersbaar en aanvaardbaar te maken, is het aantal uit te voeren steekproeven direct gekoppeld aan dit risicoprofiel. Nadere beheersmaatregelen zijn op dit moment niet mogelijk, anders dan het algemene Sanctiebeleid dat is ingevoerd en dat onderdeel uitmaakt van hiervoor genoemd M&O-beleid. Het risicoprofiel wordt dan ook geaccepteerd om uitvoering te geven aan het beleid door middel van deze openstelling.

2 Voorafgaande besluitvorming

Het Openstellingsbesluit soortenmanagementplannen sluit aan bij het door Provinciale Staten vastgestelde soortenbeleid (8 maart 2023). Binnen het soortenbeleid is de ambitie om met soortenmanagementplannen te werken benoemd en is aangegeven dat de provincie soortenmanagementplannen stimuleert en faciliteert. Op 26 maart 2024 hebben Gedeputeerde Staten ingestemd met de landelijke werkwijze natuurvriendelijk isoleren. Onderdeel van deze werkwijze is een compensatieopgave. De subsidie voor alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen ondersteunt de gemeenten in deze opgave. Daarnaast hebben GS met het voorstel voor deze werkwijze ook ingestemd met de implementatie en uitvoering van de soortenmanagementplanwerkwijze binnen Zuid-Holland.

3 Proces

- De SPUK middelen vanuit het Rijk zijn reeds ontvangen en worden bij voorjaarsnota in de begroting gealloceerd.
- Na vaststelling van de voorjaarsnota 2024 door Provinciale Staten worden de Openstellingsbesluiten soortenmanagementplannen Zuid-Holland 2024 en alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen Zuid-Holland 2024 gepubliceerd in het Provinciaal blad.
- De Openstellingsbesluiten soortenmanagementplannen Zuid-Holland 2024 en alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen Zuid-Holland 2024 worden opengesteld vanaf 15 juli 2024 tot en met 31 december 2024.
- Gemeenten worden via diverse kanalen op de hoogte gebracht van deze openstellingen.
- Gedeputeerde Staten worden op de hoogte gehouden over de voortgang van de openstellingbesluiten.

4 Participatie en rolname

De openstellingsbesluiten zijn gebaseerd op de SPUK-regeling natuurinclusief isoleren. De SPUK-regeling is voor openbare consultatie gepubliceerd op de externe link: www.internetconsultatie.nl en de consultatietermijn liep van 14 juli 2023 tot en met 7 september 2023. Verschillende partijen hebben via de internetconsultatie gereageerd op het ontwerp van de regeling. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (hierna: VNG) en het Interprovinciaal Overleg (IPO) hebben in het kader van de Code Interbestuurlijke Verhoudingen gereageerd.

Voor de openstellingsbesluiten is gesproken met meerdere gemeenten. Naar aanleiding van deze gesprekken is besloten om voor de subsidie soortenmanagementplannen enkel de eisen vanuit de SPUK-regeling op te nemen en geen additionele eisen op te nemen. Voor de subsidie alternatieve verblijfplaatsen is er uit deze gesprekken gekomen dat verdeling van de middelen eerlijkheidshalve gebaseerd moet worden op de gemeentelijke compensatieopgave, behorende bij de landelijke aanpak natuurvriendelijk isoleren.

5 Communicatiestrategie

De openstellingsbesluiten worden gepubliceerd in het Provinciaal blad en onder de Subsidieregeling groen Zuid-Holland 2016 toegevoegd in het subsidieloket. De nieuwe subsidiemogelijkheden worden ook gecommuniceerd via een nieuwsbericht. Daarnaast worden de subsidiemogelijkheden gepresenteerd binnen het Zuid-Holland ecologen netwerk overleg (ZHEN). In dit netwerk bevinden zich naast meerdere medewerkers van de provincie, stadsecologen van de Zuid-Hollandse gemeenten en omgevingsdiensten. Omdat soortenmanagementplannen ook in het teken van de energietransitie een belangrijk instrument zijn, worden ook de regionale accounthouders van het energieteam van de provincie op de hoogte gebracht.